

RIKSDAGENS SVAR 99/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om ändringssökande i beslut om social trygghet

Regeringens proposition med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lagstiftning om ändringssökande i beslut om social trygghet (155/2003 rd)

Ärende

Regeringen har till 2003 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lagstiftning om ändringssökande i beslut om social trygghet (RP 155/2003 rd) samt till detta riksmöte sin proposition med förslag till komplettering av nämnda proposition (RP 47/2005 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendena lämnat ett gemensamt betänkande (ShUB 11/2005 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/1961) 19 c § 3 mom., 19 e § 3 mom., 20 och 21 §, 21 a § 1—3, 5 och 8 mom., 21 b § 2 mom., 21 c och 21 d § samt 22 § 1 och 2 mom.,

sådana de lyder, 19 c § 3 mom. och 19 e § 3 mom. i lag 885/2004, 20 § i lag 1319/2002, 21 § i lagarna 878/1994, 1331/1999, 1169/2003 och 1332/2003, 21 a § 1—3 mom., 21 b § 2 mom., 21 c och 21 d § i nämnda lag 878/1994, 21 a § 5 och 8 mom. i lag 375/2001, 22 § 1 mom. i lag 1263/1999 och 22 § 2 mom. i lag 707/1965, som följer:

19 c §

Om en arbetstagare tillfälligt har fått pension som utbetalats av Folkpensionsanstalten enligt 45 § 2 mom. i folkpensionslagen för den tid för vilken arbetstagaren med anledning av besvär som avses i 20 § beviljas pension retroaktivt,

skall pensionsanstalten utbetala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av den pension som Folkpensionsanstalten utbetalat till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om pensionsanstalten fortsätter utbetala retroaktivt rehabiliteringsstöd som beviljats

med anledning av besvär enligt 20 § eller om arbetstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen för den tid i fråga om vilken pensionsanstalten i enlighet med 21 d § 2 mom. rättar sitt tidigare beslut eller i övrigt justerar beloppet av en beviljad pension eller efter ett beslut om rättelse retroaktivt beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd.

19 e §

Ändring i ett förhandsbeslut får sökas på det sätt som föreskrivs i 20 §.

20 §

För ändringssökande finns besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen. I lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (/) föreskrivs om besvärsnämnden och dess medlemmar och i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003) föreskrivs om försäkringsdomstolen. Till medlemmar i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden förordnar statsrådet för högst fem år i sänder på framställning av social- och hälsovårdsministeriet personer som är förtrodda med förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden och av vilka fyra skall utses på förslag av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer och fyra på förslag av arbetstagarernas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer.

En part som är missnöjd med en pensionsanstalts beslut i ett ärende som gäller pension eller en förmån eller skyldigheter som i denna lag bestäms för en arbetsgivare, får söka ändring i beslutet genom skriftliga besvär hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden senast den 30 dagen efter den dag då parten fick del av beslutet. Samma besvärsförfarande gäller beslut som Pensionsskyddscentralen i enlighet med sina uppgifter enligt denna lag har givit en part eller en pensionsanstalt.

En part som är missnöjd med besvärsnämndens beslut i ett ärende som nämns i 2 mom. får söka ändring i beslutet genom skriftliga besvär

hos försäkringsdomstolen inom den tid som föreskrivs i 2 mom.

21 §

Beslut av besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolens beslut delges genom att beslutet sänds per post till mottagaren under den adress han har uppgett. Om det i samband med besvären inte visas något annat, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress som ändringssökanden har uppgett.

Ändring i en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den privata sektorn har gett i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärsårendet behandlas enligt 20 § 2 och 3 mom., 1 mom. i denna paragraf och 21 a § 5—8 mom. Ändring i en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har gett i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärsårendet behandlas enligt vad som föreskrivs i de pensionslagar för den offentliga sektorn som avses i 10 d § 2 mom.

En part som har varit försäkrad i två eller flera EU-länder och som är missnöjd med en pensionsanstalts beslut enligt denna lag kan söka ändring i beslutet efter att ha fått en sådan sammanställning som avses i artikel 48 i rådets förordning (EEG) nr 574/72 om tillämpning av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen och till vilken fogats alla EU-länders beslut. I ett beslut av en pensionsanstalt i ett ärende som gäller förutsättningarna för invalidpension söks dock ändring på det sätt som föreskrivs i denna lag.

21 a §

Den som söker ändring skall lämna in sin i 20 § 2 och 3 mom. avsedda besvärsskrift inom den tid som föreskrivs i 20 § 2 mom. till den berörda pensionsanstalten eller till Pensionsskyddscentralen, om denna har avgjort ärendet i egenskap av första beslutsinstans.

Om pensionsanstalten eller Pensions-skyddscentralen till alla delar godkänner de yrkanden som framställs i besvären, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut kan ändring sökas enligt 20 §.

Kan pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen inte på det sätt som nämns i 2 mom. rätta det beslut som besvären avser, skall pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller, om besvären gäller besvärsnämndens beslut, till försäkringsdomstolen. Pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären har sänts till besvärshinstansen, skall pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen omedelbart underrätta besvärshinstansen om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

En besvärsskrift som gäller en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den privata sektorn har gett i egenskap av sista pensionsanstalt skall tillställas denna pensionsanstalt inom den tid som föreskrivs i 20 § 2 mom. Den skall begära utlåtande om besvären av pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn till den del besvären gäller pensionsskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en besluts-sammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan begärs dock inget utlåtande.

När ett ärende som gäller besvär över en beslutssammanställning behandlas i besvärshinstansen för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen eller när det är fråga om att till förmån för den försäkrade undanröja eller rätta en lagakraftvunnen beslutssammanställning enligt pensionslagar för den privata sektorn eller om det i beslutssammanställningen förekommer ett sådant fel som avses i 21 e §, skall denna lag tillämpas, om inte något annat föreskrivs i lagen om försäkringsdomstolen.

21 b §

Ett lagakraftvunnet beslut av en pensionsanstalt, Pensionsskyddscentralen eller besvärshinstansen för arbetspensionsärenden får verkställas så som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

21 c §

Har besvär som anförs hos besvärshinstansen för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen inkommit till pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen eller till besvärshinstansen efter utgången av den tid som föreskrivs i 20 eller 22 §, kan besvärshinstansen trots förseningen ta upp besvären till behandling, om det finns vägande orsaker till förseningen.

21 d §

Om ett lagakraftvunnet beslut i ett ärende som avses i 20 § 2 eller 3 mom. eller i 21 § 2 mom. grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller om beslutet uppenbart strider mot lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av pensionsanstalten eller på ansökan av en part i ärendet, efter att ha gett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en sådan framställning kan pensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, interimistiskt inställa utbetalningen av pension eller betala den enligt sin framställning.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall pensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Pensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Även besvärshinstansen för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet kan ändring sökas så som föreskrivs i 20 §.

22 §

Den som anser att en debitering som med stöd av denna lag har fastställts av en pensionsanstalt eller av Pensionsskyddscentralen har stridit mot lag eller avtal, får skriftligen anföra grundbesvär över debiteringen hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden senast inom två år från ingången av året efter det år då fordran bestämdes eller debiterades. Detsamma gäller debiteringar på grundval av 1 § 6 mom. Om sådana grundbesvär anförs med anledning av utmätning, gäller dessutom vad som bestäms om

grundbesvär vid utmätning av skatter och avgifter.

Den som är missnöjd med besvärsnämndens beslut i ett ärende som nämns i 1 mom. får söka ändring i beslutet hos försäkringsdomstolen genom skriftliga besvär inom den tid som föreskrivs i 20 §.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 18 §, sådan den lyder i lag 1320/2002, som följer:

18 §

Till den besvärsnämnd för arbetspensionsärenden som avses i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (/) förordnar statsrådet på framställning av social- och hälsovårdsministeriet för fem år i sänder två medlemmar som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och insatta i lantbruksföretagarverk-

samhet och om vilka de organisationer som avses i 16 b § 1 mom. lägger fram förslag för social- och hälsovårdsministeriet.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/1969) 15 §, sådan den lyder i lag 1321/2002, som följer:

15 §

Till den besvärsnämnd för arbetspensionsärenden som avses i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (/) förordnar statsrådet på framställning av social- och hälsovårdsministeriet för fem år i sänder två medlemmar som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och insatta i företagarkerksamhet och

om vilka de mest representativa företagarorganisationerna lägger fram förslag för social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/1948) 30 a § 2 mom. 5 punkten och 53 § 5 mom.,

sådana de lyder, 30 a § 2 mom. 5 punkten i lag 723/2002 och 53 § 5 mom. i lag 1365/2004, *ändras* 43 §, 53 § 1—3 och 6 mom., 53 a §, 53 c § 1, 2, 4 och 6 mom., 53 d § 1 mom., 53 e § och 54 § 1 mom.,

sådana de lyder, 43 § i lagarna 526/1981 och 140/2003, 53 § 1 och 2 mom. och 54 § 1 mom. i nämnda lag 526/1981, 53 § 3 och 6 mom. i lag 1327/2002, 53 a § i nämnda lag 526/1981 och i lag 893/1994, 53 c § 1 mom., 53 d § 1 mom. och 53 e § i sistnämnda lag, 53 c § 2 mom. i nämnda lag 723/2002, 53 c § 4 mom. i lag 1329/1999 och 53 c § 6 mom. i lag 1373/2003, samt

fogas till 53 §, sådan den lyder i nämnda lagar 526/1981, 893/1994 och 1327/2002 samt i lag 1365/2004, ett nytt 7 mom. i stället för det 7 mom. som upphävts genom nämnda lag 1327/2002 samt till lagen en ny 53 i §, som följer:

43 §

När anmälan om ett olycksfall i arbete har lämnats till en försäkringsanstalt och rätten till skadestånd är ostridig, men försäkringsanstalten anser att skadeståndsskyldigheten ankommer på en annan försäkringsanstalt, är förstnämnda försäkringsanstalt skyldig att utan dröjsmål på den skadeståndsskyldiga försäkringsanstaltens vägnar i förskott på skadeståndet utbetala ett belopp som till storleken ungefär motsvarar skadeståndet. Uppnås inte enighet om vilken försäkringsanstalt som är skadeståndsskyldig, skall denna fråga underställas besvärsnämnden för olycksfallsärenden för avgörande. Ändring i nämndens beslut får sökas genom besvär hos försäkrings-

domstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Då enighet uppnåtts om vilken försäkringsanstalt som är skadeståndsskyldig eller då ärendet avgjorts genom beslut av besvärsnämnden för olycksfallsärenden, skall den skadeståndsskyldiga försäkringsanstalten omedelbart till den försäkringsanstalt som betalat förskottet erlagga vad denna med stöd av 1 mom. betalat, och förskottets belopp skall avdras från den slutliga betalningen.

53 §

I ärenden som rör olycksfallsförsäkring är rättsmedelsinstanserna besvärsnämnden för

olycksfallsärenden, försäkringsdomstolen och högsta domstolen.

Besvärsnämnden för olycksfallsärenden har en ordförande med uppdraget som huvudsyssla, minst två vice ordförande och minst tre lagfarna medlemmar och tre läkarmedlemmar samt minst sex medlemmar som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden och minst tre medlemmar som är förtrogna med lantbruksföretagarnas förhållanden. Ordföranden, vice ordförandena och de övriga medlemmarna verkar under domaransvar och har personliga suppleanter. Innehar ordföranden tidigare statlig tjänst eller befattning, befrias han eller hon från skötseln av denna för den tid han eller hon är ordförande. En medlem skall avlägga i 1 kap. 7 § i rättegångsbalken avsedd domared eller avge domarförsäkran i besvärsnämnden för olycksfallsärenden, om han eller hon inte tidigare har avlagt domared eller avgett domarförsäkran.

Statsrådet förordnar ordföranden, vice ordförandena, de övriga medlemmarna och deras suppleanter för fem år i sänder på framställning av social- och hälsovårdsministeriet. Om en medlems plats blir ledig under mandatperioden, förordnas en efterträdare för återstoden av perioden. I övrigt gäller om medlemmarnas rätt att kvarstå i uppdraget vad som bestäms om innehavare av domartjänst. Av de medlemmar som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden skall minst tre förordnas på framställning av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer och minst tre på framställning av arbetstagarnas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer. De medlemmar som är förtrogna med lantbruksföretagarnas förhållanden skall förordnas på framställning av lantbruksföretagarnas mest representativa centralorganisationer. Ordföranden, vice ordförandena och de lagfarna medlemmarna skall ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och vara väl förtrogna med olycksfallsförsäkringen. Läkarmedlemmarna skall vara legitimerade läkare och förtrogna med

försäkringsmedicin. Nämnden kan i sin verksamhet vara indelad i sektioner.

— — — — —
Vid behandlingen av ärenden i besvärsnämnden för olycksfallsärenden tillämpas förvaltningsprocesslagen, om inte något annat bestäms särskilt. Vid behov hålls muntlig förhandling i besvärsnämnden på det sätt som bestäms i 37 § i förvaltningsprocesslagen. På muntlig förhandling tillämpas lagen om offentlighet vid rättegång (945/1984). I ärenden där tystnadsplikt gäller eller i vilka besvärsnämnden för olycksfallsärenden har beslutat att de skall behandlas inom stängda dörrar på den grund att offentlig behandling kunde medföra särskild olägenhet för en part skall muntlig förhandling ske inom stängda dörrar. Närmare bestämmelser om besvärsnämnden för olycksfallsärenden och kostnaderna för denna utfärdas genom förordning av statsrådet. Besvärsnämnden för olycksfallsärenden fastställer sin egen arbetsordning.

Besvärsnämnden för olycksfallsärenden har rätt till handräckning av polisen och andra myndigheter vid skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

53 a §

En part som är missnöjd med en försäkringsanstalts beslut får söka ändring i beslutet hos besvärsnämnden för olycksfallsärenden genom skriftliga besvär senast den 30 dagen efter den dag då parten fick del av beslutet. Försäkringsanstaltens beslut skall oberoende av ändringssökande iakttas tills ärendet är avgjort genom ett lagakraftvunnet avgörande.

Den som är missnöjd med ett beslut av besvärsnämnden för olycksfallsärenden får söka ändring hos försäkringsdomstolen genom skriftliga besvär inom den i 1 mom. föreskrivna tiden efter delfäendet av beslutet.

En part som anser att debiteringen av en avgift som har påförts enligt denna lag har stridit mot lag eller avtal får skriftligen anföra grundbesvär över debiteringen hos besvärsnämnden för olycksfallsärenden inom två år från ingången av året efter det år då fordran påfördes eller debiterades. Om sådana besvär anförs med an-

ledning av utmätning, gäller dessutom vad som i lagen om indrivning av skatter och avgifter i ut-sökningsväg (367/1961) föreskrivs om grund-besvär.

Ärenden som gäller ändringssökande avgörs av besvärsnämnden för olycksfallsärenden i en sexmannasektion, vars ordförande är nämndens ordförande eller vice ordförande. Medlemmar i sektionen är därutöver en lagfaren medlem, en läkarmedlem och två medlemmar som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden, av vilka den ena har utsetts på framställning av arbetsgivarorganisationerna och den andra på framställning av arbetstagar- och tjänstemannaorganisationerna, samt en medlem som har utsetts på framställning av lantbruksföretagarorganisationerna. Sektionernas sammansättning skall med hänsyn till parterna vara jämbördig. Nämnden förordnar de sektioner som behandlar ärenden som gäller ändrings-sökande och underställande. I sammansättningen av sektionerna alternerar medlemmarna på det sätt som besvärsnämndens förvaltningssektion bestämmer. Ärendena avgörs i besvärsnämnden och i dess sektioner på föredragning. Beslut av besvärsnämnden för olycksfallsärenden undertecknas av föredraganden.

För att en sektion skall vara beslutför förut-sätts det, förutom att ordföranden, läkarmedlemmen och den lagfarne medlemmen är närvarande, i ärenden som avses i denna lag att de medlemmar som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden är närvarande, i ärenden som avses i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare och i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991) att den medlem som utsetts på framställning av lantbruksföretagarorganisationerna är närvarande samt i ärenden som avses i lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) att de medlemmar som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden och den medlem som utsetts på framställning av lantbruksföretagarorganisationerna är närvarande.

En sektion är beslutför också när ordföranden och minst två andra medlemmar är närvarande,

om alla de som enligt 5 mom. hör till sektionen före sammanträdet skriftligen har förenat sig om föredragandens framställning och även de som är närvarande intar samma ståndpunkt.

Förvaltningsärenden behandlas i förvaltningssektionen. Ordförande för denna är nämndens ordförande och övriga medlemmar vice ordförandena i nämnden samt tre medlemmar som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden, vilka utses så att de medlemmar som utsetts på framställning av arbetsgivarorganisationerna bland sig utser en medlem, de medlemmar som utsetts på framställning av arbetstagar- och tjänstemannaorganisationerna bland sig utser en medlem och de medlemmar som utsetts på framställning av lantbruksföretagarorganisationerna bland sig utser en medlem. Förvaltningssektionen är beslutför när ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande vid sammanträdet.

Ordföranden eller vice ordföranden för besvärsnämnden för olycksfallsärenden kan förordna att ett ärende eller en fråga som hör till ett ärende skall avgöras i en förstärkt sektion. Till den förstärkta sektionen hör ordföranden, vice ordförandena samt medlemmarna i den sektion som tidigare behandlat ärendet. Den förstärkta sektionen är beslutför när ordföranden eller en vice ordförande samt minst två tredjedelar av de övriga medlemmarna är närvarande. För de övriga medlemmarna gäller därutöver vad som bestäms i 5 mom.

Om ett ärende som skall avgöras av besvärsnämnden för olycksfallsärenden är av principiell betydelse eller om en sektions avgörande skulle komma att avvika från tidigare praxis, kan sektionen besluta eller nämndens ordförande förordna att ärendet skall behandlas i nämndens plenum. I plenum behandlas även ärenden som gäller nämndens arbetsordning.

Plenum är beslutfört då ordföranden eller en vice ordförande och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. En förutsättning för beslutförhet är dessutom att minst en medlem som utsetts på framställning av arbetsgivarorganisationerna, att minst en medlem som utsetts på framställning av arbetstagar- och tjäns-

temannaorganisationerna samt att minst en medlem som utsetts på framställning av lantbruksföretagarorganisationerna är närvarande. Plenum är emellertid beslutfört endast om sammanlagt högst hälften av de närvarande medlemmarna är medlemmar som utsetts på framställning av arbetsgivarorganisationerna, arbetstagar- och tjänstemannaorganisationerna och lantbruksföretagarorganisationerna. Om ärendets avgörande i väsentlig grad är beroende av en medicinsk fråga skall även en läkarmedlem vara närvarande.

Den som är missnöjd med besvärsnämndens beslut i ett i 3 mom. nämnt ärende kan söka ändring i det hos försäkringsdomstolen genom skriftliga besvär inom den tid som föreskrivs i 1 mom.

En försäkringsanstalts och besvärsnämndens lagakraftvunna beslut verkställs som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

53 c §

Då en part söker ändring i ett beslut som en försäkringsanstalt eller besvärsnämnden för olycksfallsärenden har gett i något annat än ett grundbesvärssak, skall besvärsskriften inom den i 53 a § 1 mom. föreskrivna tiden lämnas till försäkringsanstalten. Om försäkringsanstalten till alla delar bifaller de yrkanden som framställts i besvären, skall den ge ett nytt beslut i ärendet. Det nya beslutet får överklagas så som föreskrivs i 53 a §.

Om försäkringsanstalten inte kan ändra det överklagade beslutet så som anges i 1 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång sända besvärsskriften, de handlingar som gäller besvärssak och sitt utlåtande till besvärsnämnden för olycksfallsärenden eller, om besvären avser besvärsnämndens beslut, till försäkringsdomstolen. Försäkringsanstalten kan då genom ett interimistiskt beslut ändra sitt tidigare beslut till den del den bifaller ett yrkande som framförts i besvären. Om ärendet redan har sänts till besvärshöjningen skall försäkringsanstalten genast meddela besvärshöjningen ändringen av

beslutet. En försäkringsanstalts interimistiska beslut får inte överklagas.

Det som i den första meningen i 41 a § 3 mom. föreskrivs om partens och intressebevakarens rätt att föra talan och om skyldighet att höra dem i ärenden enligt denna lag skall på motsvarande sätt tillämpas vid sökande av ändring i beslut av en försäkringsanstalt och besvärsnämnden för olycksfallsärenden.

Beslut av besvärsnämnden för olycksfallsärenden och försäkringsdomstolen delges genom att beslutet sänds per post till mottagaren under den adress denne har uppgett. Försäkringsanstalten, besvärsnämnden för olycksfallsärenden och försäkringsdomstolen skall i beslutet anteckna vilken dag beslutet har postats samt mottagarens namn och adress. Om det i samband med besvären inte visas något annat, anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress som ändringssökanden har uppgett.

53 d §

Om ett lagakraftvunnet beslut av en försäkringsanstalt eller besvärsnämnden för olycksfallsärenden eller försäkringsdomstolens lagakraftvunna utslag i ett ärende som avses i denna lag grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på framställning av försäkringsanstalten eller på ansökan av en part, efter att ha gett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet eller utslaget och förordna ny behandling av ärendet. Efter att ha gjort nämnda framställning kan försäkringsanstalten temporärt avbryta utbetalningen av ersättning tills ärendet har avgjorts på nytt eller utbetala den enligt framställningen.

53 e §

Om det i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad ersättning eller höjning av beviljad ersättning framkommer ny utredning, skall försäk-

ringsanstalten pröva ärendet på nytt. Utan hinder av sitt tidigare lagakraftvunna beslut kan försäkringsanstalten bevilja den förvägrade ersättningen eller den tidigare beviljade ersättningen till ett större belopp. Också besvärsnämnden för olycksfallsärenden och försäkringsdomstolen kan vid behandlingen av ett ärende som gäller ändringssökande förfara på motsvarande sätt.

53 i §

Besvärsnämndens för olycksfallsärenden verksamhet finansieras med justitieförvaltningsavgifter som tas ut hos de försäkringsanstalter som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkringsverksamhet. Avgifterna motsvarar de totala kostnader som besvärsnämnden för olycksfallsärenden orsakas för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag när det gäller sökande av ändring.

Försäkringsinspektionen fastställer årligen besvärsnämndens budget på framställning av nämndens förvaltningssektion. Budgeten skall uppta kostnaderna för besvärsnämndens verksamhet. Förändringarna i de årliga kostnaderna skall motsvara förändringarna i den allmänna kostnadsnivån samt i antalet ärenden och i besvärsnämndens verksamhet. Försäkringsinspektionen kan på framställning från förvaltningssektionen av särskilda skäl under budgetåret fastställa en tilläggsbudget med anledning av tilläggskostnaderna.

Justitieförvaltningsavgiften för försäkringsanstalterna fastställs så att kostnaderna för besvärsnämndens verksamhet enligt den budget som avses i 2 mom. fördelas mellan försäkringsanstalterna i förhållande till försäkringspremieinkomsten under det år som föregår kvalifikationsåret enligt resultaträkningen för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen i respektive försäkringsanstalt samt den kalkylerade premieinkomsten för Statskontoret och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Justitieförvaltningsavgiftens belopp fastställs av Försäkringsinspektionen på framställning av besvärsnämndens förvaltningssektion. Besvärsnämnden ansvarar för debiteringen och indrivningen av justitieförvaltningsavgiften. Närmare bestämmel-

ser om verkställigheten av avgiften kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

På revision av besvärsnämnden för olycksfallsärenden tillämpas 5 kap. i revisionslagen (936/1994). Besvärsnämnden fastställer i plenum bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen ansvarsfrihet. Besvärsnämnden skall delge Försäkringsinspektionen det fastställda bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller överskott i förhållande till den fastställda budgeten skall skillnaden beaktas i grunderna för den justitieförvaltningsavgift som bestäms för det följande året.

En försäkringsanstalt kan på det sätt som föreskrivs i lagen om Försäkringsinspektionen (78/1999) anföra besvär över en justitieförvaltningsavgift som har fastställts enligt denna lag.

En justitieförvaltningsavgift får indrivnas utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskötningsväg. Om avgiften inte betals senast på förfallodagen uppbärs på det obetalda kapitalet en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen. I stället för dröjsmålsränta kan besvärsnämnden uppbära en förseningsavgift om fem euro, om dröjsmålsräntan understiger detta belopp.

54 §

Har en besvärsskrift eller annan skrivelse som inom viss tid skall inges till besvärsnämnden för olycksfallsärenden, försäkringsdomstolen eller högsta domstolen inkommit efter utgången av denna tid, kan den oaktat detta under de i 1 mom. nämnda förutsättningarna upptas till prövning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Vad som i någon annan lag föreskrivs om olycksfallsnämnden gäller efter denna lags ikraftträdande besvärsnämnden för olycksfallsärenden.

Försäkringsinspektionen fastställer på framställning av besvärsnämndens förvaltningssektion besvärsnämndens budget och justitie-

förvaltningsavgiften för första gången för 2006. 2004 och på de grunder som avses i 53 i §
Besvärsnämndens budget för 2006 skall basera 2 mom.
sig på besvärsnämndens fastställda bokslut för

Lag

om ändring av 9 § i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 9 § i lagen av den 16 juni 2000 om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare
(575/2000) ett nytt 2 mom. som följer:

9 §

Tillämpning av lagen om försäkringsavtal

krav av grundlöst utbetald ersättning gäller vad
som föreskrivs i 53 och 53 a—53 g § i lagen om
olycksfallsförsäkring.

I fråga om ändringssökande i frågor som gäl-
ler olycksfallsskydd, undanröjande av beslut, ny
behandling av ett ärende, rättelse av fel och åter-

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsät-
ter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, dess uppgifter och medlemmar

1 §

Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden

Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden
(*besvärsnämnden*) är första besvärinstans i
ärenden som gäller arbetspensionsskyddet en-
ligt vad som föreskrivs i denna lag.

2 §

Besvärsnämndens ordförande och medlemmar

Besvärsnämnden har en ordförande med upp-
draget som huvudsyssla och minst tre vice ord-
förande med uppdraget som bisyssla. Ordföran-
den och vice ordförandena skall ha avlagt exa-
men som medför behörighet för domartjänst
samt vara förtroga med de förmånssystem som
behandlas i nämnden.

De övriga medlemmarna i besvärsnämnden
har uppdraget som bisyssla. Av medlemmarna

skall minst fyra vara legitimerade läkare och förtrogna med försäkringsmedicin. Minst fyra medlemmar skall ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och vara förtrogna med arbetspensionsfrågor eller vara andra personer som är särskilt förtrogna med arbetspensionsförsäkringsfrågor. Nämnden skall dessutom ha medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden, av vilka fyra förordnas på framställning av arbetsgivarernas mest representativa centralorganisationer och fyra på framställning av arbetstagarnas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer. Nämnden skall dessutom ha högst två medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och som är förtrogna med lantbruksföretagarverksamhet och som förordnas på framställning av de mest representativa organisationer som bevakar sådana personers ekonomiska intressen som hör till tillämpningsområdet för lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) samt högst två personer som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och som är förtrogna med företagarverksamhet och som förordnas på framställning av de mest representativa företagarorganisationerna.

De medlemmar som har uppdraget som bissyssla skall ha personliga suppleanter för vilka gäller vad som i lag föreskrivs om besvärsnämndens medlemmar.

Ordföranden, vice ordförandena och de övriga medlemmarna samt deras personliga suppleanter handlar under domaransvar.

3 §

Förordnande av ordförandena och medlemmarna

Statsrådet förordnar på framställning av social- och hälsovårdsministeriet ordföranden tills vidare och vice ordförandena och de övriga medlemmarna för högst fem år i sänder.

4 §

Befrielse från medlemskap i besvärsnämnden och avgångsålder

I fråga om rätten för besvärsnämndens ordförande, vice ordförande och medlemmar att kvarstå i uppdraget gäller vad som föreskrivs om rätten för innehavare av domartjänst att kvarstå i tjänsten. Besvärsnämndens ordförande, vice ordförande och medlemmar är skyldiga att avgå när de fyller 68 år. Om en plats som vice ordförande eller medlem i besvärsnämnden blir ledig under mandatperioden, förordnas en efterträdare för återstoden av perioden.

5 §

Domared och domarförsäkran

Besvärsnämndens ordförande, vice ordförande och medlemmar skall avlägga domared eller avge domarförsäkran i besvärsnämnden så som bestäms i 1 kap. 6 a och 7 § i rättegångsbalken, om de inte tidigare har avlagt domared eller avgett domarförsäkran.

6 §

Föredragande

Besvärsnämnden skall ha ett tillräckligt antal föredragande. Behörighetsvillkor för uppdraget som föredragande är examen som medför behörighet för domartjänst.

2 kap.

Behandlingen av ärenden i besvärsnämnden

7 §

Sektioner

I rättskipningsärenden är besvärsnämnden uppdelad på sektioner enligt vad som närmare bestäms i en arbetsordning som fastställts av besvärsnämnden.

Ordföranden och vice ordförandena ansvarar för förvaltningsärenden i besvärsnämnden enligt vad som närmare bestäms i arbetsordningen.

Besvärärenden avgörs i besvärsnämnden och i dess sektion på föredragning. Beslut i besvärärenden undertecknas av föredraganden.

8 §

Besvärsnämndens sammansättning vid avgörande

Ärenden som gäller ändringssökande avgörs av besvärsnämnden i en sektion bestående av minst fyra och högst sex medlemmar och vars ordförande är besvärsnämndens ordförande eller en vice ordförande. I sammansättningen av sektionerna alternerar medlemmarna på det sätt som besvärsnämndens förvaltningssektion bestämmer.

En sektion som behandlar besvärärenden är beslutför när ordföranden eller en vice ordförande och en medlem som avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och är förtrogen med arbetspensionsfrågor eller någon annan medlem som är särskilt förtrogen med arbetspensionsförsäkringsfrågor samt två medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden är närvarande. En sektion är också beslutför när ordföranden eller en vice ordförande, en medlem som avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och är förtrogen med arbetspensionsfrågor eller någon annan medlem som är särskilt förtrogen med arbetspensionsförsäkringsfrågor och en medlem som är insatt i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden samt följande medlemmar är närvarande:

1) vid behandlingen av ett ärende vars avgörande i väsentlig grad är beroende av tillämpningen av lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), lagen om avträdelsepension (16/1974), lagen om avträdelsetersättning för lantbruksföretagare (1330/1992),

lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling (1297/1994) eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem skall en medlem som är förtrogen med lantbruksföretagarverksamhet vara närvarande,

2) vid behandlingen av ett ärende vars avgörande i väsentlig grad är beroende av tillämpningen av lagen om pension för företagare (468/1969) eller av bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem skall en medlem som är förtrogen med företagaverksamhet vara närvarande,

3) vid behandlingen av ett ärende vars avgörande i väsentlig grad är beroende av medicinska aspekter skall även en läkarmedlem vara närvarande.

En sektion är beslutför också när ordföranden och minst två andra medlemmar är närvarande vid sektionens sammanträde, om alla de medlemmar som enligt 2 mom. skall vara närvarande vid behandlingen av ett ärende skriftligen före sammanträdet har förenat sig om föredragandens framställning och även de närvarande medlemmarna intar samma ståndpunkt.

En sektion är emellertid beslutför endast om sammanlagt högst hälften av de närvarande medlemmarna är medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden, förtrogna med lantbruksföretagarverksamhet och förtrogna med företagaverksamhet.

9 §

En för viss tid förordnad vice ordförandes eller medlems rätt att delta i behandlingen av ärenden

En för viss tid förordnad vice ordförande eller medlem kan efter att förordnandet löpt ut eller han eller hon frånträtt uppdraget fortfarande såsom medlem delta i behandlingen av ett ärende i vars beredning eller behandling han eller hon har deltagit före förordnandet löpte ut eller medlemmen frånträdde uppdraget.

10 §

Förstärkt sektion

Besvärsnämndens ordförande eller en vice ordförande kan förordna att ett ärende eller en fråga som hör till ett ärende skall avgöras i en förstärkt sektion. Till den förstärkta sektionen hör ordföranden, vice ordförandena samt medlemmarna i den sektion som tidigare har behandlat ärendet.

Den förstärkta sektionen är beslutförför när ordföranden eller en vice ordförande samt minst två tredjedelar av de övriga medlemmarna är närvarande. För de övriga medlemmarna gäller dessutom vad som bestäms i 8 §.

11 §

Plenum

Om ett ärende som skall avgöras av besvärsnämnden är av principiell betydelse eller om en sektions avgörande skulle komma att avvika från tidigare praxis, kan sektionen besluta eller besvärsnämndens ordförande förordna att ärendet skall behandlas i nämndens plenum. I plenum behandlas även ärenden som gäller nämndens arbetsordning samt de förvaltningsärenden som plenum på förvaltningssektionens enhälliga framställning beslutar ta till behandling. Plenum är beslutfört då ordföranden eller en vice ordförande samt minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Plenum är emellertid beslutfört endast om sammanlagt högst hälften av de närvarande medlemmarna är medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden, förtrogna med lantbruksföretagarverksamhet och förtrogna med företagarverksamhet. För de övriga medlemmarna gäller dessutom vad som bestäms i 8 §.

12 §

Tillämpning av förvaltningsprocesslagen

Vid behandlingen av ärenden i besvärsnämnden tillämpas förvaltningsprocesslagen

(586/1996), om inte något annat föreskrivs särskilt. I besvärsnämnden tillämpas även 37 och 39—50 § i förvaltningsprocesslagen om behandling och utredning av ärenden.

Det som i 38 § i förvaltningsprocesslagen föreskrivs om muntlig förhandling i förvaltningsdomstol på begäran av part gäller även verkställande av muntlig behandling i besvärsnämnden.

13 §

Rättegångens offentlighet

Besvärärenden skall behandlas inom stängda dörrar i ärenden där tystnadsplikt gäller. Besvärsnämnden kan besluta att ett ärende skall behandlas inom stängda dörrar, om en offentlig behandling kunde medföra särskild olägenhet för en part. På muntlig förhandling tillämpas i övrigt lagen om offentlighet vid rättegång (945/1984).

14 §

Förvaltningsärenden

Besvärsnämndens förvaltningsärenden behandlas i förvaltningssektionen. Besvärsnämndens ordförande, eller vid förhinder för denne en av vice ordförandena, sammankallar förvaltningssektionen och är ordförande för sektionen, och övriga medlemmar i sektionen är vice ordförandena i nämnden och tre medlemmar, av vilka en utses av de medlemmar som förordnats på framställning av arbetsgivarorganisationerna bland sig, en av de medlemmar som förordnats på framställning av arbetstagar- och tjänstemannaorganisationerna bland sig och en av de medlemmar som förordnats på framställning av lantbruksföretagarorganisationerna bland sig. Förvaltningssektionen är beslutförför när ordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande vid sammanträdet. Med undantag för förvaltningssektionens ordförande och vice ordförandena skall medlemmarna ha personliga suppleanter.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

15 §

*Besvärsnämndens rätt att få uppgifter och hand-
räckning*

Besvärsnämnden har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få uppgifter

1) av arbetsgivare, försäkrings- och pensionsanstalter som verkställer lagstadgad försäkring, myndigheter och andra instanser på vilka tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ett anhängigt försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga för fullgörande av åligganden enligt denna lag eller enligt rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen eller dess tillämpningsförordning (EEG) nr 574/72 eller avtal om social trygghet, och

2) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) samt av den som verkställer rehabilitering och av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården, av socialserviceproducenter eller av vårdinrättningar på begäran få utlåtanden och övriga nödvändiga uppgifter om den pensionssökandes journalhandlingar, rehabilitering, hälso-tillstånd, vård samt arbetsförmåga, om sökanden inte själv lämnar dessa uppgifter.

Då en arbetsgivare ombes lämna uppgifter som behövs för behandlingen av en arbetstagares pensions- eller rehabiliteringsärende, får till arbetsgivaren utan arbetstagarens samtycke lämnas endast de sekretessbelagda uppgifter om arbetstagaren som är nödvändiga för att precisera de uppgifter som behövs vid beslutsfattandet i de nämnda ärendena.

Besvärsnämnden har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som den enligt denna lag har rätt att få.

Besvärsnämnden har rätt att för att utföra sina uppgifter enligt denna lag få handräckning av polisen och andra myndigheter.

16 §

Grunderna för besvärsnämndens ekonomi

De pensionsanstalter som ansvarar för pensionsskyddet enligt de lagar som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 och 10—13 punkten i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) (*pensionsanstalter inom den privata sektorn*) är skyldiga att betala en årlig justitieförvaltningsavgift. Justitieförvaltningsavgiften motsvarar de totala kostnader som besvärsnämnden orsakar för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag när det gäller sökande av ändring.

Försäkringsinspektionen fastställer årligen besvärsnämndens budget på framställning av förvaltningssektionen. Budgeten skall uppta kostnaderna för besvärsnämndens verksamhet. Förändringarna i de årliga kostnaderna skall motsvara förändringarna i den allmänna kostnadsnivån samt i antalet ärenden och i besvärsnämndens verksamhet. Försäkringsinspektionen kan på framställning från förvaltningssektionen av särskilda skäl under budgetåret fastställa en tilläggsbudget med anledning av tilläggskostnaderna.

Justitieförvaltningsavgiften för pensionsanstalterna fastställs så att kostnaderna för besvärsnämndens verksamhet enligt den budget som avses i 2 mom. fördelas mellan pensionsanstalterna inom den privata sektorn i förhållande till förvärvsinkomsterna och arbetsinkomsterna för de försäkrade i respektive pensionsanstalt under det år som föregår kvalifikationsåret. Justitieförvaltningsavgiftens belopp fastställs av Försäkringsinspektionen på framställning av besvärsnämndens förvaltningssektion. Besvärsnämnden ansvarar för debiteringen och indrivningen av justitieförvaltningsavgiften. Närmare bestämmelser om verkställigheten av avgiften kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

På revision av besvärsnämnden tillämpas 5 kap. i revisionslagen (936/1994). Besvärsnämnden fastställer i plenum bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen ansvarsfrihet. Besvärsnämnden skall delge Försäkringsinspektionen det fastställda bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller överskott i förhållande till den fastställda budgeten skall skillnaden beaktas i grunderna för den justitieförvaltningsavgift som bestäms för det följande året.

En pensionsanstalt kan på det sätt som föreskrivs i lagen om Försäkringsinspektionen (78/1999) anföra besvär över en justitieförvaltningsavgift som har fastställts enligt denna lag.

En justitieförvaltningsavgift får indrivnas utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskökningsväg (367/1961). Om avgiften inte betalas senast på förfallodagen uppbärs på det obetalda kapitalet en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen (633/1982). I stället för dröjsmålsränta kan besvärsnämnden uppbära en förseningsavgift om fem euro, om dröjsmålsräntan understiger detta belopp.

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006, dock så att 12 § 2 mom. träder i kraft den 1 januari 2007. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Det som i någon annan lag föreskrivs om pensionsnämnden gäller efter denna lags ikraftträdande besvärsnämnden för arbetspensionsärenden.

De medlemmar av pensionsnämnden som utsetts för den mandattid som går ut den 31 december 2006 har rätt att fortsätta i motsvarande uppdrag i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden fram till utgången av mandattiden.

Försäkringsinspektionen fastställer på framställning av besvärsnämndens förvaltningssektion besvärsnämndens budget och justitieförvaltningsavgiften för första gången för 2006. Besvärsnämndens budget för 2006 skall basera sig på besvärsnämndens fastställda bokslut för 2004 och på de grunder som avses i 16 § 2 mom.

Helsingfors den 21 juni 2005
